

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
grundskola Skäggebergsskolan
i Sunne kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av anpassad grundskola Skäggebergsskolan i Sunne kommun avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid anpassad grundskola Skäggebergsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärare, elevassistenter och elevhälsa att samverka för en tillgänglig lärmiljö.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i låg utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna och med stöd av studie- och yrkesvägledaren ta fram en tydlig planering för hur eleverna ska få praktiska erfarenheter av närsamhällets arbets-, förenings- och kulturliv.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärare, elevassistenter och elevhälsa att samverka för en tillgänglig lärmiljö.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att genomföra självständiga bedömningar utifrån perspektivet om utbildningen uppfyller sitt syfte.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 3 oktober 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 1) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:8218) i de handlingar som sänds in.

För huvudmannens kännedom

I samband med granskningen har det framkommit uppgifter som kan tyda på att skollagens krav inte uppfylls.

Uppgifterna har förts vidare till den del av Skolinspektionen som arbetar med tillsyn för vidare hantering. Någon bedömning av uppgifterna görs inte i det här beslutet.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ och 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, och utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer delvis upp resultat, undervisningens genomförande och förutsättningarna för verksamheten. Underlaget är dock begränsat och analyserna är grunda. De pågående förbättringsåtgärderna grundar sig mestadels på allmänna behov i Skäggebergsskolan som helhet, snarare än specifika behov inom verksamheten i skolenheten med anpassad grundskola. Varje termin följer rektorn tillsammans med lärare och elevhälsa upp elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling. Även om rektorn gör ansatser för att följa upp verksamheten ger inte uppföljningen ett tillräckligt underlag som visar hur verksamheten bedrivs. Uppföljningen tenderar att vara övergripande där sambandet mellan resultat, undervisningens kvalitet och de förutsättningar som finns inte framgår tydligt. Rektorn tar del av lärarnas omdömen som visar om eleverna når målen eller inte. Däremot finns det inte något enhetligt system för hur lärarna ska dokumentera elevernas progression och ett sådant underlag ingår inte i rektorns uppföljning och analys. Rektorns analys tar

inte heller hänsyn till hur olika förutsättningar inverkar, som till exempel hur elevhälsan och studie- och yrkesvägledare samverkar med övrig personal för att eleverna ska ges goda förutsättningar att nå målen så långt som möjligt. Rektorn fördelar främst resurser utifrån elevernas individuella behov samt omfördelar dessa när personal signalerar att sådana behov finns, men genomför få förbättringsåtgärder utifrån det analysen visar.

Rektorns uppföljning av elevernas trygghet är ytterst begränsad och arbetet sker inte systematiskt. Även om det sker viss uppföljning av elevernas trygghet genom till exempel samtal och trygghetsvandringar förlitar sig rektorn främst på att personal, elever eller vårdnadshavare signalerar om det finns otrygghet. Dessutom sker analysen av underlaget tillsammans med underlag från grundskolan, vilket gör att det inte finns några specifika förbättringsåtgärder baserade utifrån behoven på anpassad grundskola. Det saknas således en djupare analys av både studieresultat och resultat avseende trygghet som omsätts i konkreta förbättringsåtgärder grundade i den specifika skolans behov.

Ledning och organisation

Rektorns ledning av det pedagogiska arbetet är svag. Det är mest upp till varje lärare att göra lärmiljön tillgänglig. Rektorns analys av undervisningen är ytlig och kompetensutvecklingen lärarna får baseras oftast inte på de verkliga behoven i verksamheten. Däremot finns det tydliga förväntningar och ett etablerat arbete för att ge eleverna goda möjligheter till social tillgänglighet och flexibilitet. Exempelvis att lärarna ska planera och genomföra vissa delar av undervisningen tillsammans med lärare och elever i grundskolan. När det gäller rektorns ledning för att skapa en tillgänglig lärmiljö både pedagogiskt och fysiskt, är det mindre tydligt, och inte heller elevhälsans kompetens används för att stödja lärarna i arbetet. Lärarna har begränsade möjligheter till kollegialt lärande och stöd för att diskutera vardagliga pedagogiska utmaningar och framgångar. Den tid de har för samarbete används främst till generella kompetensutvecklingsinsatser som bygger på behov i grundskolan. Dessa insatser kan vara meningsfulla, men det finns också en risk att samtalen och insatserna inte alltid är relevanta.

Lärarna planerar och genomför undervisning med hjälp av elevassistenter men samverkansmöjligheter mellan lärare och elevassistenter är dock mycket begränsade, vilket gör att största delen av informationsutbytet sker informellt under skoldagen. Detta leder till att de inte har en gemensam syn på arbetsmetoder och förhållningssätt, vilket kan begränsa elevernas självständighet eftersom de ibland får mer hjälp än de behöver. Det innebär också att de arbetar på olika sätt med eleverna och det finns därmed en risk att eleverna inte får en likvärdig utbildning. Det finns däremot välfungerande rutiner och forum för att följa upp eleverna individuellt för att säkerställa att de får möjlighet att studera flexibelt utifrån sina egna förutsättningar och behov. Det vill säga att elevernas utbildning sätts samman så att de får möjlighet att läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen inom grundskolan. Oavsett vilken form flexibiliteten tar har varje elev en klasstillhörighet på grundskolan, vilket bland annat bidrar till goda möjligheter för flexibilitet och social integration i undervisningen och vid schemabrytande aktiviteter.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärare, elevassistenter och elevhälsa att samverka för en tillgänglig lärmiljö.

Granskningen visar att lärarna har dåliga förutsättningar att samverka med varandra, elevassistenter och elevhälsan, för att skapa en tillgänglig lärmiljö. Den tid som finns för samverkan mellan lärare används främst för utbildning inom områden som inte är anpassade efter den specifika skolans eller personalens behov och inte för att skapa en lärmiljö som blir tillgänglig för eleverna. Samverkan mellan lärare och elevassistenter är mycket begränsad. På grund av den otillräckliga tiden och frekvensen hinner de inte diskutera alla viktiga ärenden. Även samverkan mellan lärare och elevhälsa är knapp och sker mestadels vid specifika tillfällen och på förekommen anledning. De begränsade möjligheterna till samarbete leder till att det saknas en gemensam syn på arbets- och förhållningssätt, vilket i sin tur hindrar elevernas självständighet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn organiserar verksamheten så att det finns förutsättningar för lärarna att samverka med elevassistenter och elevhälsa. Rektorn behöver även se till att skapa rutiner för samtliga lärare som undervisar samma elever att samverka med varandra och för att lärare och elevhälsa ska kunna samverka. Elevassistenter utför delar i undervisningen och behöver därför få information om syftet med

undervisningen och hur de på bästa sätt kan stötta varje elev. Det behöver finnas en dialog mellan lärare och mellan lärare och elevassistenter kring vad som är viktigt att uppmärksamma när det gäller varje elev. Det behöver också finnas möjlighet för elevassistenter att föra relevant information vidare till ansvarig lärare. Elevassistenter har en betydelsefull roll i undervisningen eftersom de ofta bidrar till att skapa en trygg miljö för många elever. Utifrån sin kännedom om eleverna kan de få eleverna att till exempel våga mer. För att undervisningen ska hålla god kvalitet är det avgörande att det finns samverkan mellan lärarna och elevassistenter. Skolinspektionen rekommenderar även rektorn att ge alla lärare som undervisar eleverna reella förutsättningar att samverka med varandra, för att inte elevernas behov, förutsättningar och lärarnas iakttagelser kring elevernas kunskapsutveckling ska förbises. Lärarna behöver också få möjlighet att samverka med elevhälsan samt andra kompetenser som kan bidra till att utveckla verksamheten och skapa en tillgänglig lärmiljö för eleverna.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, lärare, elever, elevhälsa, elevassistenter samt lektionsobservationer och inkommen dokumentation.

Varierad och stimulerande undervisning

Undervisningen är varierad och stimulerande samt innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna har en god förståelse för elevernas olika förutsättningar och använder denna för att anpassa undervisningen så att den möter elevernas behov och stimulerar dem att nå längre i sitt lärande. Detta gör de bland annat genom att fånga upp elevernas intressen och egna erfarenheter och låta dessa färga undervisningen. Lärarna är även skickliga på att hitta en balans i att skapa variation och möta elevernas behov av tydlighet och

förutsägbarhet. Exempelvis anpassas arbetsformerna efter uppgifternas art och elevernas olika förutsättningar och behov, samt med målet att lärande sker i samspel med andra elever. Eleverna får stöd både från lärarna och elevassistenterna, exempelvis individuella instruktioner, uppmuntran och förklaringar så att de kan komma igång med och utföra sina uppgifter på ett bra sätt. Därtill ger lärarna återkoppling kontinuerligt och anpassat till varje elevs individuella behov. Elevernas självständighet blir dock begränsad i vissa situationer då de ibland får mer hjälp av elevassistenter än de behöver. Det grundar sig i att lärare och elevassistenter har ytterst begränsade möjligheter att samverka, bland annat kring elevernas kunskapsnivå, styrkor, utmaningar med mera. Det finns också tillgång till och personalen använder individuellt anpassade hjälpmedel för de elever som behöver det. Det finns till exempel hjälpmedel för att hålla tiden och andra visuella stöd som hjälper eleverna att förstå dagens olika moment, vad som händer just nu och vad de ska arbeta med närmast.

Strukturerad Undervisning

Undervisningen är strukturerad och bekant för eleverna, vilket gör att den blir tydlig och förutsägbar. Skoldagen och undervisningen följer fasta och välkända rutiner för eleverna vilket skapar trygghet. På tavlan finns en tydlig struktur för hela skoldagen och varje lektion. Lärarna använder en tydlig lektionsstruktur som svarar på många didaktiska frågor som hjälper eleverna att förstå vad de ska göra och hur de ska utföra uppgifterna. Dock kan lärarna arbeta mer medvetet med att tydliggöra syftet för eleverna. Eleverna är delaktiga när läraren går igenom lektionens upplägg och lärarna säkerställer att eleverna känner sig trygga och vet vad som förväntas av dem. Lärarna förklarar hur olika aktiviteter hänger ihop och sätter undervisningen i ett sammanhang, till exempel genom att påminna eleverna om vad de tidigare arbetat med och vad de ska arbeta med framöver. På så sätt får eleverna regelbunden repetition och har goda möjligheter att befästa sina kunskaper. Lärarna planerar så att det förutsägbara blandas med variation. De ser också till att strukturen gör det möjligt att organisera eleverna i grupper så att de kan samarbeta och lära av varandra under trygga former. Exempelvis planerar läraren så att elever får det stöd de behöver för att kunna delta i gemensamma aktiviteter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ och 11 kap. 2 § skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i låg utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, lärare, elever, elevhälsa, elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Trygghet i sociala sammanhang

Skolan arbetar för att alla elever ska känna sig delaktiga och inkluderade i en social gemenskap. Skolan har en inkluderande miljö där eleverna kan bygga relationer och utveckla sina sociala färdigheter, genom till exempel att elever från olika undervisningsgrupper möts och undervisas tillsammans i ett ämne/ämnesområde eller tillsammans med elever i grundskolan eller sker i par eller mindre grupper i den egna undervisningsgruppen. Rektorn ser till att alla elever under trygga former kan delta i vissa lektioner och i schemabrytande aktiviteter i en klass i grundskolan som de känner. Vid dessa tillfällen anpassar läraren undervisningen så att eleverna känner sig inkluderade och kan delta efter sin förmåga. Eleverna har också en vuxen med sig som kan stötta dem.

Däremot har skolan inget strukturerat sätt att ta reda på vilka behov som finns för att skapa trygghet. Även om skolan gör en årlig undersökning om elevernas upplevda trygghet på olika platser i skolan, sammanställs och analyseras resultaten för både grundskola och anpassad grundskola tillsammans. Det gör att specifika utmaningar, framgångsfaktorer och åtgärder för en enskild skolenhet inte redovisas. Samma gäller för skolans arbete mot kränkande behandling, där kartläggning, analys, åtgärder och plan är gemensamma för båda skolformerna. Lärare och övrig personal känner eleverna väl och kan beskriva deras trygghet, men det finns inget tydligt uppdrag om att det ska ske systematiskt eller med några särskilda metoder. Personal förväntas rapportera situationer som kan anses som kränkande behandling, men inga sådana rapporter har inkommit det senaste året. Personal och rektorn diskuterar elevernas trygghet i olika forum och vidtar åtgärder vid behov, men det sker inte på ett systematiskt eller långsiktigt sätt.

Delta i samhällsliv

Det saknas ett planerat arbete som ger eleverna konkreta erfarenheter av samhällslivet. Lärarna ser visserligen till att eleverna får göra utflykter och studiebesök i samhället. De besöker till exempel affären, biblioteket och tar

del av vissa kulturella aktiviteter. Eleverna får dock inte möjlighet till inblick i närsamhällets föreningsliv. Arbetet är inte planerat, strukturerat och långsiktigt. Därav finns inte heller aktiviteter som rymmer såväl ett digitalt perspektiv som ett jämställdhetsperspektiv. Lärarna har inget stöd i arbetet av någon med kompetens inom studie- och yrkesvägledning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna och med stöd av en studie- och yrkesvägledare ta fram en tydlig planering för hur eleverna ska få praktiska erfarenheter av närsamhällets arbets-, förenings- och kulturliv.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att möjligheten till ett aktivt deltagande i samhällslivet begränsas av att det saknas ett planerat arbete som syftar till att utveckla elevernas kännedom om och erfarenhet av närsamhällets arbets-, kultur- och föreningsliv. Det finns inte heller en studie- och yrkesvägledare som bidrar med sin kompetens i arbetet och ger lärarna stöd.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn, lärarna och studie- och yrkesvägledare samarbetar för att ge alla elever möjlighet att delta aktivt i samhället. Studie- och yrkesvägledaren ska dela med sig av sin kunskap om arbetslivet, vilka utbildningar som finns och vilka kunskaper olika yrken kräver. På så sätt kan skolpersonalen förstå förändringarna i arbetslivet. Eftersom elever börjar tänka på sin framtid tidigt är det viktigt att även lärare i de lägre årskurserna får tillgång till denna kunskap. Eleverna ska under hela sin skoltid få vara med i aktiviteter som ger dem praktisk erfarenhet av arbetslivet i närheten. De ska också lära sig om lokala föreningar och få uppleva kulturlivet i sin närmiljö. Aktiviteterna bör dessutom bidra i arbetet med läroplansmålen om digitalisering och jämställdhet. Skolans arbete ska stötta alla elever så att de kan delta i samhället både under och efter skoltiden. Målet är att eleverna ska känna sig inkluderade. För att säkerställa att aktiviteterna ger resultat behöver de utvärderas. Utifrån utvärderingen ska lärarna, tillsammans med rektorn och studie- och yrkesvägledare identifiera vilka delar i samarbetet med lokalsamhället som kan förbättras. Detta ska ge eleverna breda och varierade erfarenheter. Arbetet ska vara planerat och alla lärare ska arbeta för att varje elev får möjlighet att aktivt delta i samhällslivet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§ och 11 kap. 2, 5, 11, 15–17, 19–23 §§ skollagen.

10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektor, lärare, elevhälsa, elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning

Lärarna bedömer elevernas kunskaper kontinuerligt och anpassar sin undervisning baserat på vad de ser. Det finns dock ingen tydlig struktur eller dokumentation som säkerställer kontinuitet i detta arbete. Lärarna följer kontinuerligt upp elevernas kunskaper genom observationer, arbetsuppgifter och samtal. De tolkar informationen och ger eleverna återkoppling om vad som fungerar bra och vad de behöver öva mer på, till exempel genom att jämföra äldre och nyare arbeten tillsammans med eleverna för att synliggöra deras lärande. Den kontinuerliga kartläggningen av elevernas kunskapsutveckling ger lärarna information om både elevernas styrkor och områden där de kan utvecklas och lärarna anpassar sin undervisning därefter. Det kan handla om att justera arbetsmetoder eller svårighetsgraden på uppgifterna. Lärarna använder dock få gemensamma metoder för att kartlägga och dokumentera elevernas kunskaper, vilket gör att det saknas enhetlig dokumentation som rektor kan använda sig av för uppföljning och analys. Rektor har endast bitt lärarna att dokumentera elevernas kunskaper i omdömen i samband med utvecklingssamtal varje termin. Där framgår om eleven når målen och läraren kan även skriva en kommentar om de vill.

Samverkan

Lärarna har vissa möjligheter att samarbeta och utveckla sin bedömningskompetens, men det sker främst på deras eget initiativ. De deltar i kommunens gemensamma kompetensutveckling med lärare från andra anpassade skolor, som bland annat handlar om specialpedagogik för lärande. Vid vissa tillfällen har de tagit upp bedömningsfrågor, som hur de kan utforma bedömningsituationer och diskuterat bedömning utifrån elevexempel. Arbetet sker dock oftast spontant och inte planerat och strukturerat. Lärarna kan söka stöd hos rektorn och elevhälsa, men de upplever inte att stödet är tillräckligt. Det finns inga planerade eller pågående insatser för att säkerställa likvärdig bedömning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera för samverkan kring bedömning på skolenheten och se till att samtliga lärare har förutsättningar att delta och utveckla sin bedömarkompetens.

Granskningen visar att lärarnas förutsättningar för att utveckla sin bedömarkompetens är begränsade. Att det dessutom saknas tydlig struktur samt ändamålsenlig och gemensam dokumentation av elevernas kunskaper kan innebära att bedömningen inte är likvärdig.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn organiserar och skapar en struktur för samarbete mellan lärarna. Alla lärare bör delta regelbundet i arbetet med att bedöma elevers kunskaper för att bli bättre på att göra rättvisa bedömningar. Lärarna behöver också få möjlighet att diskutera och lära av varandra hur de ska bedöma elevernas kunskaper på ett likvärdigt sätt. För att kunna göra det behöver lärarna utveckla en gemensam förståelse för vad och hur de ska bedöma. Tolkningar av styrdokument och elevers prestationer är viktiga delar i arbetet med att göra gemensamma bedömningar. Det är också viktigt att det finns tillgång till specialpedagogisk kompetens för att kunna göra rättvisa bedömningar. Lärarna behöver kunna samarbeta med elevhälsan och diskutera hur de bäst bedömer elevernas kunskaper och utformar lämpliga bedömningsituationer.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9– 10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, och utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer huvudmannen, rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen följer upp verksamheten i begränsad omfattning och gör få självständiga reflektioner eller analyser. Det finns visserligen system och rutiner för uppföljning och analys, men de är inte tillräckliga för att huvudmannen ska få en bred bild av verksamheten. Huvudmannen får viss insikt om styrkor och svagheter i verksamheten, men beaktar inte viktig information vid sina analyser. Exempelvis har huvudmannen inte efterfrågat information när det saknas uppgifter som till exempel om trygghet och studiero för att se till att verksamheten uppfyller syftet med utbildningen. Huvudmannen förlitar sig i allt för stor utsträckning på rektorns underlag där resultat, analys och utvecklingsområden är aggregerade vilket gör att det inte går att särskilja resultat, framgångsfaktorer eller utvecklingsbehov för den enskilda skolan. Det saknas medvetet tänkande om huruvida de förutsättningar som rektorn har främjar god undervisning och en tillgänglig miljö samt en långsiktig plan för vad som behövs framöver. Även om huvudmannen är medveten om att det finns behov av förstärkning inom elevhälsans arbete har de inte vidtagit några åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för verksamheten. Huvudmannen är också medveten om att lokalerna behöver rustas upp för att möta de behov som finns i verksamheten. Trots detta har få åtgärder genomförts och de hänvisar till att en större översyn av hur skolformen som helhet ska organiseras har återupptagits och kommer lösa problemen. Även om huvudmannen gör insatser för att utveckla verksamheten utgår dessa inte ifrån en uppföljning och analys av verksamheten inom anpassad grundskola eftersom de främst riktas till de behov som framkommit för Skäggebergsskolans grundskola.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen har begränsad kännedom om verksamheten som bedrivs på skolan, vilket gör det svårt för dem att ge rektorn adekvat och behovsanpassat stöd. När huvudmannen märker att rektorn inte har tillräcklig insikt, kunskap eller förutsättningar för att hantera utmaningar i verksamheten, ges inte tillräckligt stöd och rektorn får alltför mycket ansvar att leda och organisera verksamheten. Rektorn har möjlighet att delta i nätverk med andra anpassade grundskolor inom huvudmannens organisation och i regionen, vilket kan utgöra visst stöd.

Det finns forum för rektorn att lyfta frågor med huvudmannen och det finns system och rutiner för att följa upp verksamheten. Dessa ger dock inte huvudmannen tillräcklig kunskap för att kunna ge riktat stöd till den specifika skolan. Det resulterar i att ett stort individuellt ansvar ligger på rektorn att leda verksamheten utifrån de förutsättningar som ges av huvudmannen, vilket främst är i form av tilldelad budget. Till exempel är det välkänt för huvudmannen att det saknas kompetens inom studie- och yrkesvägledning. Trots detta har huvudmannen inte gett rektorn lämpligt stöd. Rektorn har heller inte lyckats lösa det på egen hand. Huvudmannen arbetar vare sig långsiktigt eller kortsiktigt för att bygga relationer och nätverk som möjliggör en meningsfull fortsättning för eleverna eller för att öka deras delaktighet och möjligheter i samhället, både under och efter utbildningen.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att genomföra självständiga bedömningar utifrån perspektivet om utbildningen uppfyller sitt syfte.

Granskningen visar att huvudmannen har begränsad kännedom om verksamheten och inte arbetar tillräckligt aktivt i förhållande till den aktuella skolenheten även om de har strukturer och rutiner för att ta reda på hur verksamheten fungerar. Dock saknas viktiga resultat och analyser för att huvudmannen ska kunna förstå varför skolan har de resultat de har och om de förutsättningar som finns möter elevernas behov. Huvudmannen lutar sig i allt för stor utsträckning på den uppföljning av skolans resultat som rektorn tagit fram och mindre åt att kritiskt granska hur rektorn valt att använda de givna förutsättningarna. När underlag och analys är begränsade finns risk att huvudmannen inte får syn på eventuella brister i

verksamheten och att åtgärder inte blir träffsäkra. Det kan också bli svårt att ge rektorn adekvat och rimligt stöd i dennes uppdrag att leda och utveckla verksamheten.

Skolinspektionen rekommenderar därför huvudmannen att skaffa sig bättre kunskaper om verksamhetens syfte, behov och särart. Detta för att kunna ställa utvecklande och nyfikna frågor till rektorn och verksamheten för att använda i en självständig bedömning och analys av om syftet med utbildningen uppnås. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att huvudmannen, baserat på relevant underlag, analyserar resultat och dess orsaker så att verksamheten får rimliga förutsättningar att erbjuda eleverna en god och likvärdig utbildning. I arbetet ingår att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsområden samt att granska om de förutsättningar verksamheten får från huvudman bidrar till kvalitet i utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Larsson

I ärendet har utredaren Susanne Nordberg varit föredragande.

I handläggningen av ärendet har även Camilla Adler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- Fyra intervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En digital gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 11-12 februari 2025 och genomförde en digital intervju med representanter för huvudmannen den 13 februari 2025. Besöket genomfördes av Susanne Nordberg och Camilla Adler.

På skolan bedrivs utbildning inom anpassad grundskola åk 1-6 för elever som läser ämnen och ämnesområden. Rektorn har ansvar för anpassad grundskola där tio elever får sin utbildning vid tiden för granskningen. Rektorn ansvarar också för grundskolan på Skäggebergsskolan.